

Dnr: S2020/02841/FS
s.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: s.fs@regeringskansliet.se

Svar på Remiss från Socialdepartementet - God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Region Dalarna instämmer huvudsakligen i utredningens förslag, men vill lämna några synpunkter och förtydliganden inom några av områdena. Dessa tydliggörs under respektive rubrik nedan.

Kapitel 4

I kapitel 4.1, 4.2 och 4.3 noterar beställarfunktionen för tandvårdsstöd att det saknas diskussion om tandvårdens roll i samverkansstrukturerna mellan primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen. Redan idag samverkar tandvården med hälso- och sjukvården och kommunal omsorg i stor utsträckning och det är viktigt att fortsatt samverkan med tandvården möjliggörs i samband den föreslagna reformen. Även om systemen för tandvård och hälso- och sjukvård regleras på olika sätt är det viktigt för patienter och brukares skull att denna samverkan kan fortsätta då de befinner sig i ett nog så komplicerat system. Om tandvårdens roll i samverkansstrukturerna inte kommer diskuteras bör skälen till detta redovisas i betänkandet.

I kapitel 4.2 och 4.3 anser beställarfunktionen för tandvårdsstöd att tandvården bör lyftas fram som en aktör i huvudmännens samverkansansvar, främst den tandvård som ges på uppdrag av regionen i form av uppsökande verksamhet till patienter i eget boende och särskilt boende samt medicinsk tandvård, orofacial medicin, pedodonti m.fl. till patienter och brukare med komplexa vårdbehov och/eller systemsjukdomar.

I kapitel 4.4 som presenterar förslag om individuell plan för patienter anser beställarfunktionen för tandvårdsstöd att tandvården bör lyftas fram som en aktör och att tandvården ges möjlighet att bli en del av den individuella planen. Detta med anledning av att tandvården både arbetar sjukdomsförebyggande och -behandlande vilket påverkar vilken typ av vård och insatser som behövs inom hälso- och sjukvården och omsorgen.

Region Dalarna ställer sig bakom ett lagkrav på samverkan med en förhoppning om att det verkligen leder till en skillnad för patienterna i dessa viktiga frågor som avhandlas i kapitel 4 gällande samverkan, personcentrerad vård och individuell plan.

Postadress	Besöksadress	Kontakt	Handläggare
Falun	Regionkontoret, Vasagatan 27, Falun	Org.nr: 232100-0180	Hjortsberg Jeanette Bitr Verksamhetschef jeanette.hjortsberg@

Uppföljning fortlöpande för att säkerställa förväntade effekter.

Region Dalarna anser att tandvården utgör en viktig del av den nära vården.

4.4.2 Region Dalarna tillstyrker förslaget om harmonisering mellan HSL, SoL och LUS. Vi motsätter oss att flera vårdgivare måste vara inbegripna för att en individuell plan skall upprättas. Varje patient som anser sig ha behov av en individuell plan skall kunna efterfråga en, oavsett om vårdprocessen inbegriper en eller flera vårdgivare. Det kan vara en utmaning i sig att hålla reda på olika vårdprocesser inom en och samma vårdgivare. Vi föreslår därför att personcentrera förslaget så att skrivningen "som inbegriper flera olika vårdgivare" (4.4.2, s 168) stryks. Det nya förslaget skulle då se ut som följer:

Utredningens förslag: Regleringen av individuell plan i HSL och SoL ska harmonieras med regleringen i LUS så att den kommunala hälso- och sjukvården inte bara omfattas när den individuella planen initieras vid utskrivning från sluten vård. Dessutom ska patienter som inte får socialtjänst men har behov av stöd i samordningen i vårdprocesser omfattas av möjligheten att få en individuell plan. Ändringar föreslås i bestämmelserna 16 kap. 4 § i HSL, 2 kap. 7 § i SoL och 6 kap. 4 § i PL. Planen ska vara ett aktivt redskap och justeras efter patienten /brukarens behov.

4.4.3 Region Dalarna tillstyrker förslaget och hänvisar till vårt förslag i punkt 4.4.2 om att personcentrera förslagen oavsett komplexitet i vård eller antal vårdgivare. Individuell plan skall upprättas när patienten uttrycker behov av det, alternativt när vården ser att en individuell plan kan underlätta för patienten. Planen ska vara ett aktivt redskap och justeras efter patienten /brukarens behov.

4.4.5 Det är inte alltid vårdens intentioner sammanfaller med patientens önskemål. Det är därför viktigt att planen utgår från det personcentrerade förhållningssättet där hänsyn tas till vad som är viktigt för patienten sammanvägt de medicinska aspekterna, och att samtliga inblandade arbetar för att nå det gemensamma målet. Region Dalarna tycker att det är bra att innehållet hjälper till att styra mot en mer personcentrerad vård och därmed förändrade arbetssätt.

Region Dalarna tillstyrker förslaget om ikraftträdande 1 januari 2023.

Kapitel 5

I kapitel 5.2 som presenterar förslag om patientkontrakt anser beställarfunktionen för tandvårdsstöd att tandvården bör lyftas fram som en aktör och att vårdgivare inom tandvård kan läggas till som fast vårdkontakt i patientkontraktet.

5.2.1.

Varje patient ska ha möjlighet till ett patientkontrakt. Region Dalarna tillstyrker delvis förslaget. Det är viktigt att arbeta personcentererat och underlätta samordningen i vården för patienten, därmed tillstyrker Region Dalarna förslaget om patientens möjlighet till patientkontrakt.

Benämningen patientkontrakt motsätts dock. Under 2019 deltog Region Dalarna i en uppföljning initierad av SKR. Ett hundratal patienter som skrivits ut från inneliggande vård intervjuades. Majoriteten uppgav att de fick med sig det de behövde för att ha koll på fortsatt vård och behandling, men ingen uttryckte sig i termer av vårdplan/kontrakt eller överenskommelse. Ett bättre namn än patientkontrakt vore något som inte syftar till kontrakt, utan istället beskriver den överenskommelse och samordning av planer som avses. Den samlade överblicken som patientkontrakt avser kan dessutom innefatta planer där personen inte är patient, exempelvis SoL-lagstiftning.

Region Dalarna anser också, att om patientkontraktet skall bli den tänkta bryggan mellan patienten och vårdens medarbetare, måste lagändring till för att patienten skall kunna vara aktiv i patientkontraktet genom att själv uppdatera planer och initiera aktiviteter. Kan behövas lagändring för att underlätta samarbetet mellan olika huvudmän.

En förutsättning för patientkontrakt är även det tänkta automatiserade digitala stödet på 1177.se, samt att ersättning går ut till regionerna för att kunna utveckla sina regionala system att leverera information till det nationella digitala stödet.

Kapitel 7

Region Dalarna delar åsikten om brister i dagens system och är positiv till att den nationella taxan avvecklas.

Region Dalarna är även positiv till tidplanen för nedläggning av nuvarande system. Inga nya etableringar ska kunna starta efter år 2022, samt att nuvarande system ska vara urfasat från 1 juli 2028.

Region Dalarna tar inte ställning till att välja något av de båda scenarierna. Det som är viktigt för Region Dalarna är att det inte försämras för privata vårdgivare då dessa är ett nödvändigt inslag för att klara av vården i regionen.

Region Dalarna anser att utredaren inte ger förslag på vem och vilket sätt nuvarande taxe-system ska administreras under övergångsperioden. Det är av vikt att det förtydligas.

Kapitel 9

I kapitel 9.4.4 vill vi från region Dalarna vara tydliga med att vi stödjer skrivningen till fullo. Det är helt nödvändigt med en långsiktig, övergripande överenskommelse för omställningen. I kapitel 9 som presenterar sätt att skapa förutsättningar för omställningsarbetet anser beställarfunktionen för tandvårdsstöd att tandvården bör ges utrymme att delta i utvecklingsdialogen via t.ex. SKR, Socialstyrelsen/IVO och regionerna för att den samverkan som beskrivits ovan ska kunna ske så optimalt som möjligt.

10 Uppdraget om lättare psykisk ohälsa

Eftersom tandvården kan upptäcka tecken av psykisk ohälsa och våld i nära relationer vid undersökningar av käkar och tänder anser beställarfunktionen för tandvårdsstöd att tandvårdens roll bör beaktas i uppdraget om lättare psykisk ohälsa i kapitel 10.

.....

Sofia Jarl
Ordförande Hälso- och sjukvårdsnämnden